

ХАЈДУЦИ (ПРИЧА О ЛУТКАМА), Бранислав Нушић

(на основу одломка из романа „Хајдуци“ драматизацију урадила Алексић Зорица)

ЛИКОВИ:

- ПЕРА
- СЕСТРА
- ПЛАВА ЛУТКА
- ЦРНА ЛУТКА

НАРАТОР: Мој брат Пера уме врло лепо да измишља . Не може се казати да лаже , јер никад неће слагати кад га што пита отац или мајка ;али уме да измишља и то што казује као да из књиге чита .Једном тако , остао он код куће сам , па извадио из ормана сестрине лутке и играо се са њима па им је почупао косу . Кад дошле сестре и виделе лутке са почупаним косама , ударила у плач и запевку , те дотрчала мајка и изгрдила Перу и оставила га тога дана без ручка. Да је казала оцу , отац би га још строже казнио , али мајка није хтела.

СЕСТРА: Зашто болан Перо , да ми почупаш лутке , па сад и лутке остале без косе и ти остао без ручка?

ПЕРА: Није ’тела мајка да ме саслуша , него ме одмах казнила , а да ме је саслушала , видела би да ја нисам крив.

СЕСТРА: Како да ниси крив , кад ето почупао си луткама косу?

ПЕРА: Нисам ја !

СЕСТРА: Него ко је ?

ПЕРА : Саме су се лутке међу собом почупале .

СЕСТРА: Е , Перо , то није истина ! Откуд се лутке могу почупати.

ПЕРА: Истина је кад ти кажем ! Ја сам одавно слушао , али нисам веровао , да има један дан у години кад лутке проговоре . Кад јуче , после подне , никог није било код куће , већ седим ја сам и учим лекцију . Одједампут , чујем неки разговор у соби . Окрећем се лево , окрећем се десно , нигде живе душе . Ућутим се ја и кобајаги се задубио сав у лекцију , кад опет чујем разговор . Питао сам се ко то може разговарати кад устанем завири под кревет , завири под сто , завири из ормара , ала нигде никога . Отворим орман и видим седе у њему две лутке и гледају ме сасвим обично , тако да нисам ни могао слутити што . Затворим орман и опет седнем , кад опет разговор ,али сад приметиме ја да долази из ормана . Отворим врата од ормана и оставим их отворена , а ја се сакријем . Кад , мало после чујем разговор лутке међу собом.

ПЛАВА ЛУТКА: Завидиш ми што сам још девојка , а грешиш пријо , бога ми . Јадно ми моје девојаштво . Док сам била у дућану , провела сам га у кутији . Кад дођу тако празници , Нова година , Свети Никола , нагрну купци у дућан и онда мене сваки час скидају са рафа и отварају кутију те показују . И баш сам лепо изгледала , имала сам на себи отворену плаву хаљину од муслина са белим чипкама . И трговац ме је свима нудио . Знам , баш дошла једном мајка са ћеркицом , хоће да купи лутку . Трговац показује мене па каже :„ Ево , молим, ово је један особити комад . Погледајте само како лепу хаљину има , па косу , видите ли како лепу косу има! “ И мајци се допаднем , али она мала мустра , са прћастим носићем , тек напући уста па каже : „ Не волим је , мама , има зелене очи .“ Роткве њој стругане , откуд ја имам зелене очи . Ево погледај пријо , зар нису ово очи плаве као небо ?

ЦРНА ЛУТКА: Право да ти кажем , пријо , иду мало на зелено .

ПЛАВА ЛУТКА: Ију , пријо , како можеш да кажеш тако нешто , кад сам трговац који ме је продао кажу да су плаве.

ЦРНА ЛУТКА: А јеси ли се радовала кад су те продали ?

ПЛАВА ЛУТКА: Та како да нисам ! Једва сам чекала да изађем из кутије .

ЦРНА ЛУТКА: Е , па , ето , сад не можеш пожалити , овде си провела лепо своје девојаштво .

ПЛАВА ЛУТКА: Па нисам , пријо . Ја сам Цицина лутка и не могу да се пожалим; Цица ме лепо гледала и пазила и миловала , али она има једног неваљалог брата Цврцу , па кад год пође од куће , а она ме због тог брата затвара у орман . И тако ти ја , док сам била у дућану провела сав век у кутији , а сад овде , у орману . Па зар ми је то девојаштво ?

ЦРНА ЛУТКА: Па , јест , право кажеш , и ја ето , с тобом заједно , седим у орману . Само ја . што кажу , бар сам провела своју младост , па не жалим , а сад сам и онако удовица, па и не морам излазити из ормана.

ПЛАВА ЛУТКА: Па јест , што кажеш , провела си младост.

ЦРНА ЛУТКА: Како да нисам , пријо . Била сам ти ја најлепша лутка у у дућану , па трговац узео мене и узео једног мушкарца лутана . Њега обукао у фрак , метнуо му мали цилиндар , белу кошуљу и лепу кравату , а мени белу свилену хаљину и метнуо ми венац од митре око главе и бели невестински вео . Па нас тако једно поред другог метнуо у излог и још удесио да се држимо за руке . Јао , драга моја , да ти је било откуд видети! Купе се деца пред излог , па нас гледају и само узвикују: Ју , ала је дивна ! Па још кад се увече осветли излог , па заблиста она свила на мени , е , онда си требала чути и видети . Није само деца , него се заустављају пред излогом и људи и жене и сви узвикују : ју , ју , ала је дивна!

ПЛАВА ЛУТКА : Па да , кад си била тако лепо обучена ; свима се допала твоја хаљина.

ЦРНА ЛУТКА: Ах , не ! О хаљина нису говорили , него о мени.

ПЛАВА ЛУТКА: Да сам и ја имала на себи венчаницу и да сам стајала у излогу , сви би казали: Ју , ју , ала је дивна!

ЦРНА ЛУТКА: Вараш се драга моја , нико не би казао : Ју , ју ала је дивна ! , Кад би видео твоје зелене очи .

ПЛАВА ЛУТКА: Пре свега моје очи нису зелене него плаве .

ЦРНЕ ЛУТКА : Па плаве , али иду на зелено .

ПЛАВА ЛУТКА: А твоје , какве су твоје очи ?

ЦРНА ЛУТКА: Ја имам црне очи и светле као жеравице , тако је сам трговац казао.

ПЛАВА ЛУТКА : А ја сам чула да је једна Цицина другарица казала да имаш мачије очи.

ЦРНА ЛУТКА: Ију , ију , ију ! - Ја мачије очи , ја мачије очи .

ПЛАВА ЛУТКА: Ију , ију , ију ! Ја жабље очи ! Срам те било , како можеш тако . Што да кажеш , а не видиш зар каква ти је коса , изгледа као вуна извађена из душека , а фризура као ластавичије гнездо !

ЦРНА ЛУТКА: То ћеш ти да извиниш , безобразнице једна , моја је фризура најмодернија , а не тако тршава као твоја . Изгледаш као шугава кокошка !

ПЛАВА ЛУТКА: О , простакушо једна , ти знаш шта је модерно !

ЦРНА ЛУТКА: Знам боље од тебе , блебетушо једна !

ПЛАВА ЛУТКА: Ја , је ли ? Зар од твога поганог језика немам ни овде у орману мира , па ја блебетуша . Пфуј , ево да ти пљунем у лице !

ЦРНА ЛУТКА: Пфуј ! (*Почеше да се пљују као пиљарице , па онда почну да вриште*).

ЦРНА ЛУТКА: Ију ! Ију !

ПЛАВА ЛУТКА: Ију ! Ију !

(*Лутке почињу да се шамарају , па да се чупају , па да вриште и да се чупају*)

ПЕРА : Једва сам их развадио . Ето , сад знате како се десило !